

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 12C/333/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915210216
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margita Žilková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2021:6915210216.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Margitou Žilkovou v spore žalobcov 1/ W.. C. O., L.. XX. XX. XXXX, J. P. E. Č. XXX, (2/-), 3/ 3/ N. O., L.. XX. XX. XXXX, J. P. E. Č. XXX a 4/ C.. R. I. O., L.. XX. XX. XXXX, J. P. E. O. D., Ž. XXXX/XX, všetkých zastúpených JUDr. Borisom Čupkom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, 9. mája 22 proti žalovaným 1/ Obci Číž, Číž 48, IČO 00318655 a 2/ T. P., L.. XX. XX. XXXX, J. P. Č.Í. XXX, zast. JUDr. Marianom Dzuroškom, advokátom so sídlom v Rimavskej Sobote, Hviezdoslavova 468/31 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti takto

rozhodol:

Žalobca sa z a m i e t a .

Žalobcovia sú povinní zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania prvostupňového a odvolacieho konania v plnom rozsahu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške trov.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Dňa 27. 07. 2015 podali žalobcovia 1/ W.. C. O., 2/ G.. R. O., L.. XX. XX. XXXX, P. J. E. O. D. XXX, G. E. Č. XXX a 3/ I. O. (ďalej označovaní aj ako "pôvodní žalobcovia", pričom súd poznamenáva, že v priebehu konania došlo aj k zmene, keď miesto žalovaného 3/ súd pripustil vstup N. O. S. C.. R. I. O.) žalobu o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy č. 101/2015 uzavretej dňa 08. 07. 2015 medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovanou 2/ ako kupujúcim, ktorou bola predaná nehnuteľnosť v obci Č., kat. územie Č., vedená na liste vlastníctva č. XXX ako C KN parc. č. XX/X - ostatné plochy vo výmere 240 m². V priebehu konania žalovaná 2/ vzala svoju žalobu späť s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 138/1991 Z. z. o majetku obcí a konanie bolo v tejto časti zastavené uznesením zo dňa 20. 04. 2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť 12. 05. 2017. Označenie (2/-) ostáva zachované z dôvodu, že až do 12. 05. 2017 v konaní vystupovala aj žalobkyňa 2/ a zmena v označení by viedla k nejasnostiam, keďže úkony vykonávala až žalovaná 2/).

2/ Pôvodní žalobcovia v žalobe uviedli, že žiadajú určiť kúpnu zmluvu č. 101/2015 uzavretú dňa 08. 07. 2015 medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovanou 2/ ako kupujúcou, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. území Číž zapísaných na LV č. XXX ako C KN parc. č. XX/X - ostatné plochy o výmere 240 m² za neplatnú. Žalobu odôvodnili tým, že žalobcovia 1/ a 2/ ako manželia sú vlastníkami susediaceho pozemku a to parc. č. XX/X - zast. plochy a nádvoria o výmere 550 m² a parc. č. XX/X - orná pôda o výmere 274 m² a žalobca 3/ je vlastníkom susediaceho pozemku parc. č. XX/X - zast. plochy a nádvoria o výmere 550 m². Parcelu č. XX/X žalovaný 1/ predal žalovanej 2/ kúpnu zmluvou zo dňa 08. 07. 2015. Žalovaná 2/ je aj vlastníčkou nehnuteľnosti parc. č. XX/X - zast. plochy a nádvoria o výmere 600 m², ktorá susedí s parc. č. XX/X. Nehnuteľnosti kúpili v roku 1990, a to žalobcovia 1/ a 2/ nehnuteľnosť parc. č. XX/X a žalobca 3/ parc. č. XX/X. V čase nadobudnutia týchto nehnuteľností viedla k nim obecná komunikácia parc. č. XX/X, ktorá komunikácia je v nezmenenom stave aj v súčasnosti. Popri nej sa po oboch stranách nachádzajú rodinné domy. Ich nehnuteľnosť v

čase nadobudnutia a aj v súčasnosti je na konci tejto komunikácie, teda jediná prístupová cesta k ich nehnuteľnosti bola a aj v súčasnosti je po tejto komunikácii. Predmetná nehnuteľnosť parc. č. XX/X je súčasťou uvedenej obecnej komunikácie. Predaná plocha bola vyčlenená z tejto obecnej komunikácie a predaná žalovanej 2/, pričom táto predaná nehnuteľnosť sa nachádza pred nehnuteľnosťou žalobcov, ako aj žalovanej 2/. Parc. č. XX/X tvorí jedinú prístupovú cestu k pozemku parc. XX/X žalobcu 3/ a tiež jedinú cestu k pozemku parc. č. XX/X žalobcov 1/ a 2/, ktorí túto nadobudli v apríli 2015. Považujú kúpnu zmluvu za neplatnú z dôvodu, že je v rozpore s platnou legislatívou, odporuje zákonu a to konkrétne § 3d ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách a prieči sa dobrým mravom. Parc. XX/X je nesprávne vedená ako ostatné plochy ale fakticky sa na nej nachádza obecná komunikácia - asfaltovaná cesta. Bolo tomu tak už keď kupovali pozemky v roku 1990, inak by ani nemohli nadobudnúť uvedené pozemky do vlastníctva. Táto obecná komunikácia parc. č. XX/X je používaná ako cesta už vyše 20 rokov a spíňa verejný záujem tých obyvateľov, ktorí tam bývajú aj keď v katastri nehnuteľností nie je evidovaná ako cesta. Túto cestu vybudovala obec predtým než kúpili pozemky a povinnosťou obce bolo tento stav dať do súladu s katastrom t. j. dať zapísať túto nehnuteľnosť ako obecnú komunikáciu. Predmetná parcela XX/X nemôže byť spôsobilým predmetom predaja v prospech fyzickej osoby nakoľko sa jedná o nehnuteľnosť, na ktorej sa nachádza obecná komunikácia a podľa § 3d ods. 3 zákona 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách miestne komunikácie sú vo vlastníctve obcí. Žalovaný 3/ je osobou ťažko zdravotne postihnutou, býva s ním 86 ročná matka a je to jediná prístupová cesta k domu. Jedine cez túto cestu sa môže dostať k ich domu napr. aj sanitka, alebo iné motorové vozidlo.

3/ Žalovaný 1/ sa na výzvu súdu k žalobe nevyjadril.

4/ Žalovaná 2/ sa písomne vyjadrila tak, že namieta aktívnu vecnú legitímáciu žalobcov, lebo ani jeden z nich nebol účastníkom právneho úkonu - uzavretia napadnutej kúpnej zmluvy a prevod žiadnym spôsobom nezasahuje do práv, či povinností žalobcov a ich status sa napadnutou kúpnu zmluvou nemení. Zdôraznila, že kúpna zmluva netrpí právnymi vadami a ide o perfektný právny úkon. Samotné tvrdenie žalobcov, že žalovaná by mohla s nehnuteľnosťou voľne disponovať, napr. oplotiť pozemok a tak zamedziť údajne jediný prístup k ich parcelám je len v rovine predpokladov a nemôže zakladať naliehavý právny záujem na vyslovení neplatnosti spornej kúpnej zmluvy. Keďže prevod žiadnym spôsobom nezasiahol do vlastníckych práv žalobcov je ich žaloba nedôvodná a nemôžu sa domáhať absolútnej neplatnosti tohto právneho úkonu a nemohli by sa oprieť ani o ustanovenie § 40a Občianskeho zákonníka. Žalobcami akcentované ustanovenie § 3d ods. 3 Zákona č. 135/1961 Zb. len deklaruje, komu vlastnícky patria miestne komunikácie ale rozhodne nerieši dispozičné právo obce a nezakazuje ich prevod. Predmetná parcela je pritom vedená ako ostatné plochy a nie ako miestna komunikácia. Tiež nie je pravdou, že prístup na nehnuteľnosti žalobcov je len cez spornú nehnuteľnosť ale využívali iný prístup.

5/ Na návrh pôvodného žalobcu 3/ bolo uznesením zo dňa 25. 10. 2016 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo žalovanej 2/ uložené zdržať sa konania, ktorým by obmedzovala prechod pešo a motorovými vozidlami žalobcovi 3/, blízkym osobám, ako aj službám zabezpečujúcim poštové a doručovateľské služby, odvoz komunálneho odpadu a službám poskytujúcim rýchlo zdravotnú a záchrannú pomoc po asfaltovej prístupovej komunikácii cez predmetnú parcelu, ktorá vedie k domu žalobcu 3/ a je jedinou asfaltovou prístupovou cestou, keďže žalovaná 2/ vybudovala oplotenie (prehradila asfaltovú cestu).

6/ Súd vykonal dokazovanie výsluchom svedkov W. I. C. S. I. P., oboznámením spisu V 1690/2015 Okresného úradu Rimavská Sobota, katastrálneho odboru, geometrického plánu č. 08/2003 zo dňa 09. 04. 2003 na zameranie rodinného domu parc. č. XX/X, XX/X a hosp. budovy parc. č. 604/5 k vydaniu kolaudačného rozhodnutia, stavebného povolenia Okresného národného výboru Rimavská Sobota, odboru územného plánovania zo dňa 12. 06. 1990, kolaudačného rozhodnutia Obce Číž č. 44/2003 zo dňa 25. 07. 2003, fotografií predložených stranami konania zobrazujúcich predmetnú parcelu a susediace nehnuteľnosti, výpisov z LV č. XXX, XXX, XXX, XXXX kat. územia Číž, mapky Zmena ÚPN - ZÓNY z júna 1993, mapky IBV Číž na rozpanelovanie a dobetonárku, čestného prehlásenia C. B. S. B. B. z 20. 06. 2016, oznámenia T. T. S. S. D. z 22. 06. 2016, oznámenia S. D. z 29. 06. 2016, čestného prehlásenia C. N. C. z 29. 06. 2016, výpisu z internetovej stránky ohľadom žalovaného 1/ (poslanci, pracovníci ...), protokolu o prevode vlastníctva nehnuteľného majetku z odovzdávajúcej strany Slovenská republika, Obvodný úrad Tornaľa na preberajúcu stranu Obecný úrad Číž podľa zákona č. 138/1991 Z. z. zo dňa 06. 09. 1994, výpisov z LV č. XXX k dátumom 13. 03. 2008, 27. 07. 2015, 23. 02. 1995, 17. 06. 1996 a 13. 09. 2016, uznesenia Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície Rimavská Sobota ČVS: ORP-484/02-VYS-RS-2016 zo dňa 02. 09. 2016, zápisnice o výsluchu osoby

Ing. Petra Tótha v uvedenej veci zo dňa 30. 08. 2016, mapky z internetovej stránky, kolaudačných rozhodnutí Obce Číž č. XX/XXXX zo dňa 21. 07. 2003 a č. 44/2003 zo dňa 25. 07. 2003, oznámenia Obce Číž o určení súpisného čísla zo dňa 05. 09. 2016, stavebného povolenia Okresného národného výboru, odboru územného plánovania Rimavská Sobota zo dňa 29. 09. 1989, zápisnice zo IV. zasadnutia OZ v Číži zo dňa 30. 06. 2015, zmluvy zaregistrovanej Štátnym notárstvom v Rimavskej Sobote zo dňa 16. 07. 1990 č. R III 1070/90, zmluvy o poskytnutí štátneho príspevku na individuálnu bytovú výstavbu zo dňa 28. 09. 1990 a vykonaním ohliadky na mieste samom

7/ Na základe vykonaného dokazovania rozsudkom zo dňa 12. 09. 2017 č. 12C/333/2015-239 okresný súd žalobe vyhovel a určil, že predmetná zmluva je neplatná, vychádzajúc z toho, že predmetná parcela síce nie je zaradená do siete miestnych komunikácií, v skutočnosti však slúži tomuto účelu, keď ide o jediný priamy prístup k domu (pôvodného) žalobcu 3/ a aj v prípade, že by táto nehnuteľnosť nebola považovaná za miestnu komunikáciu, žaloba by bola podľa § 9b ods. 1 zákona o majetku obcí odôvodnená.

8/ Na odvolanie žalovaných Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 31. 01. 2019 č. 16Co/18/2018-281 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uznesenie odôvodnil nasledovne (len výpis):

9/ "Odvolací súd nemal možnosť napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdiť, ani zmeniť, nakoľko súd nesprávnym procesným postupom (neposúdil naliehavý právny záujem ako predpoklad úspešne uplatňovanej žaloba) znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a uvedený nedostatok nebolo možné napraviť ani v odvolacom konaní. Okresný súd dosiať v tomto smere vzhľadom na nesprávne právne posúdenie nevyslovil žiadne právne závery, vo vzťahu ku ktorým sa majú strany právo vyjadriť a uplatniť prostriedky procesného útoku, resp. procesnej obrany.

10/ Okresný súd vo veci rozhodol dňa 12. 09. 2017, teda za účinnosti Civilného sporového poriadku s tým, že prihliadol na tú skutočnosť, že k podaniu žaloby o neplatnosť právneho úkonu došlo zo strany žalobcov dňa 08. 07. 2015, teda za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného do 30. 06. 2016.

11/ V zmysle § 80 písm. c) OSP právny záujem, ktorý bol podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) OSP, musel byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu išlo o posúdenie, či podaná žaloba je vhodným, účinným a správne zvoleným procesným nástrojom ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné ďalšie súdne konanie, alebo konania. Okresný súd však z tohto hľadiska podanie žaloby ako účinného a správne zvoleného procesného nástroja ochrany práva žalobcov neposudzoval a bez toho, aby aplikoval ustanovenia Civilného sporového poriadku mal za to, že aktívna legitímácia žalobcov je daná právnym predpisom, a to zákonom o majetku obcí v zmysle § 9b, teda že ich aktívna legitímácia vyplýva z právneho predpisu.

12/ Podľa § 9b ods. 1 zákona o majetku obcí v znení ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy, fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý pobyt, sa môže domáhať neplatnosti právneho úkonu, alebo určenia vlastníctva obce k majetku, ktorý bol obcou prevedený na tretiu osobu, ak prevod majetku obce nebol realizovaný na základe obchodnej verejnej súťaže, dražbou, alebo priamym predajom najmenej za cenu stanovenú podľa osobitného predpisu okrem prípadov, keď tento zákon iný spôsob prevodu pripúšťa.

13/ Podľa § 9b ods. 2 Zákona o majetku obcí žalobu podľa odseku 1 je možné podať na súde do jedného roka odo dňa prevodu vlastníckeho práva z majetku obce na nadobúdateľa.

14/ Ak teda okresný súd považoval žalobcov za aktívne legitimovaných v zmysle § 137 písm. d) CSP s tým, že k podaniu žaloby došlo v zmysle odkazu osobitného predpisu, a to Zákona o majetku obcí (§ 9b ods. 1, 2 tohto zákona), v dôsledku čoho naliehavý právny záujem na podaní žaloby neskúmal, je zrejmé, že neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy sa žalobcovia mohli domáhať len a iba z dôvodu, ak prevod majetku obce nebol realizovaný na základe obchodnej verejnej súťaže, dražbou, alebo priamym predajom najmenej za cenu stanovenú podľa osobitného predpisu, avšak okrem prípadov, keď tento zákon (zákon o majetku obcí) iný spôsob prevodu pripúšťa.

15/ Majetok obce možno previesť v zmysle zákona o majetku obcí prostredníctvom: a) obchodnej verejnej súťaže, b) dobrovoľnej dražby a c) priameho predaja. V prejednávanej príhode k prevodu majetku obce - žalovaného 1/ nedošlo žiadnym z vyššie uvedených troch spôsobov. Cieľom zavedenia prísnej právnej úpravy troch možných foriem prevodov vlastníctva majetku obcí bolo vylúčiť možnosť obcí prevádzať majetok obce pod trhovú cenu, alebo v prospech subjektu, ktorý ako jediný vedel o možnosti nadobudnúť majetok. Na preklopenie rigidnosti zákonnej úpravy prípustných štandardných foriem prevodu vlastníctva majetku obce stanovil zákonodarca významnú výnimku, a to tzv. prevod vlastníctva z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Následná kontrola nakladania s majetkom obce je v slovenskej obecnej samospráve zabezpečovaná najmä hlavným kontrolórom obce, ako základným subjektom vnútornej kontroly v obci, Prokuratúrou Slovenskej republiky ako orgánom dozoru nad zachovávaním zákonnosti v činnosti verejnej správy a najvyšším kontrolným úradom SR ako nezávislým orgánom vonkajšej kontroly hospodárenia s majetkom obce.

16/ Prevod vlastníctva majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí predstavuje tzv. štvrtú formu prevodu vlastníctva majetku obcí a má byť výnimočnou formou prevodu vlastníctva majetku obcí. V prejednávanej príhode došlo k prevodu majetku obce práve uvedeným - štvrtým formou, teda došlo k realizácii iného spôsobu predaja majetku, ktorý zákon o majetku obcí pripúšťa.

17/ Podľa § 9a ods. 8 písm. e) zákona o majetku obcí sa vyžaduje, aby o skutočnosti, že ide o dôvod hodný osobitného zreteľa rozhodlo obecné zastupiteľstvo 3/5-novou väčšinou všetkých poslancov. Ide o najprísnejšiu väčšinu, akú v obecnom zriadení zákonodarca predpisuje. V čom spočíva dôvod hodný osobitného zreteľa, musí byť výslovne uvedené v texte prevodného uznesenia obecného zastupiteľstva, resp. odôvodnenie osobitného zreteľa sa musí nachádzať priamo v texte uznesenia obecného zastupiteľstva, ktorým sa prevádza vlastníctvo majetku obce. Cieľom tejto úpravy bolo ponechať možnosť obecnej samosprávy vylúčiť vo výnimočných a odôvodnených prípadoch trhový mechanizmus pri nakladaní s obecným majetkom. Pojem "dôvod hodný osobitného zreteľa" zavedený zákonom o majetku obcí nie je legálne definovaným pojmom, a to ani demonštratívnym výpočtom.

18/ Odvolací súd uznáva, že podľa § 9b ods. 1 Zákona o majetku obcí sa fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý pobyt a takouto osobou žalobcovia 1/ a 3/ sú (z uvedeného dôvodu došlo k späťvzatiu žaloby žalobkyňou 2/, ktorá uvedený trvalý pobyt v obci nemá), môže domáhať neplatnosti právneho úkonu, alebo určenia vlastníctva obce k majetku, ktorý bol obcou prevedený na tretiu osobu, avšak len v tom prípade, ak prevod majetku obce nebol realizovaný na základe obchodnej verejnej súťaže, dražbou, alebo priamym predajom, najmenej za cenu stanovenú podľa osobitného predpisu. Toto právo však žalobcovia 1/ a 3/ nemajú v prípade, ak zákon o majetku obcí iný spôsob prevodu pripúšťa, vid'. znenie § 9b ods. 1 zákona o majetku obcí, posledná veta "okrem prípadov, keď tento zákon iný spôsob prevodu pripúšťa". Zákon o majetku obcí ako je uvedené vyššie iný spôsob prevodu majetku pripúšťa, a to prevod z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ku ktorému došlo v tejto veci, preto žalobcom 1/ a 3/ oprávnenie na podanie žaloby v zmysle § 9b ods. 1 zákona o majetku obcí, ako osobitného predpisu v zmysle § 137 d) CSP, neprináleží. Z dôvodu uvedeného v žalobe a tvrdeného žalobcami v konaní, nie je daná ich aktívna legitímácia v konaní.

19/ Okresný súd preto nepostupoval správne, ak naliehavý právny záujem na podaní žaloby v zmysle skutkových tvrdení žalobcov, neskúmal a mal ho za daný. Napriek tomu, je nutné konštatovať, že aj keď žalobcovia nesprávne odvodili svoju aktívnu legitímáciu na podanie žaloby z osobitného predpisu - zákona o majetku obcí, uvedené nevylučuje, aby súd sám skutkovo a právne vyhodnotil, či žaloba nimi podaná, na základe žalobcami tvrdeného skutkového stavu, je alebo nie je vhodne zvoleným procesným nástrojom ochrany ich práv, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva.

20/ Súdna prax za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c) OSP považuje aj návrh na určenie neplatnosti zmluvy, hoci sa ním priamo neurčuje existencia, či neexistencia práva resp. právneho vzťahu. Základnou podmienkou dôvodnosti a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 80 písm. c) OSP je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Rozumie sa tým právny záujem žalobcu. Právny záujem žalobcu musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný t. j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosť, z ktorých vyplýva existencia naliehavého

právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť.

21/ Vzhľadom na súčasný demonštratívny príkladný výpočet žalobných návrhov podľa § 137 Civilného sporového poriadku súdy majú pri žalobe o neplatnosť právneho úkonu skúmať preukázanie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení analogicky, ako to vyžaduje § 137 písm. c) CSP pri žalobách o určenie práva. Podľa Civilného sporového poriadku majú byť preto žaloby o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy podané ako žaloby o určenie, či žalovaný (žalobca) má/nemá vlastnícke právo k predmetu kúpy. Namiesto vymedzenia právneho vzťahu - označením právneho úkonu, vo vzťahu ku ktorému sa platnosti, či neplatnosti žalobca domáha, podľa Civilného sporového poriadku prichádza do úvahy len žalovanie konkrétnych práv z právneho úkonu. Naliehavý právny záujem sa tak viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva, alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Ide najmä o prípady, v ktorých sa určením, či tu právny vzťah alebo právo je, či nie je vytvorí pevný základ pre právne vzťahy účastníkov sporu a predíde sa ďalším sporom.

22/ Bude preto úlohou okresného súdu po zrušení a vrátení veci prioritne posúdiť, či žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určení neplatnosti kúpnej zmluvy, ak im toto právo z právneho predpisu, za ktorý považoval okresný súd zákon o majetku obcí, neprináleží, keď dosiaľ v tomto smere vzhľadom na nesprávne právne posúdenie nevyslovil žiadne právne závery, vo vzťahu ku ktorým sa majú strany právo vyjadriť a uplatniť prostriedky procesného útoku, resp. procesnej obrany.

23/ Žalobcovia dosiaľ stále trvajú na tom, že zmluva je neplatná pre rozpor so zákonom, teda uzavretá contra legem, resp., že je v rozpore s dobrými mravmi. (§ 39 Občianskeho zákonníka). Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti, napr. že právny úkon je neplatný, odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto napr. výrok rozsudku, že kúpna zmluva je neplatná, nemá výpovednú hodnotu, či je v čase jeho vyhlásenia vlastníkom veci žalobca, alebo niekto iný. Z opísaných dôvodov nová právna úprava Civilného sporového poriadku pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu, najmä z hmotného práva. Podľa Civilného sporového poriadku majú byť žaloby o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy podané ako žaloby o určenie, že žalovaný (žalobca) má/nemá vlastnícke právo k predmetu kúpy. Namiesto vymedzenia právneho vzťahu - označením právneho úkonu vo vzťahu, ku ktorému sa platnosti, či neplatnosti žalobca domáha, podľa Civilného sporového poriadku prichádza do úvahy žalovanie konkrétnych práv z právneho vzťahu (§ 137 písm. c) CSP).

24/ Pri posudzovaní prípadnej existencie naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe, je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vychádzať aj z ust. § 34 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam. V zmysle ust. § 34 ods. 2 Katastrálneho zákona (po zmene v zmysle novely zákona č. 384/2008 Z. z.), kataster nehnuteľností v prípade právoplatného rozsudku určujúceho neplatnosť právneho úkonu vyznačí stav pred týmto právnym úkonom, to platí aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou a ak je rozhodnutie súdu záväzné pre osoby, ktorých sa táto právna zmena týka, ktoré okolnosti možno vnímať za také, ktoré privodia dosiahnutie stavu právnej istoty žalobcov (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/252/2009).

25/ V prípade, ak by okresný súd dospel k záveru, že naliehavý právny záujem na podanej žalobe je daný, odvolací súd konštatuje, že právny záver okresného súdu o tom, že sporná parcela je miestnou komunikáciou, je predčasný.

26/ Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v súčasnosti bolo preukázané len toľko, že na spornej parcele je časť vyasfaltovaná (bez jej zamerania) a že uvedená prístupová vyasfaltovaná cesta je jedinou prístupovou cestou k nehnuteľnostiam žalobcov. Miestne komunikácie sú v zmysle ust. § 4b ods. 1 cestného zákona definované ako všeobecne prístupné a užívané ulice, parkoviská vo vlastníctve obcí

a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií, pričom sieť miestnych komunikácií pre územie obce tvoria v zmysle § 6 ods. 1 písm. b) vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 35/1984 Zb. všeobecne prístupné a užívané pozemné komunikácie nezaradené do cestnej siete, ktoré navzájom spájajú dve obce, prípadne časti obce a sú pre toto spojenie dopravné významné a zároveň platí, že v zmysle § 4d ods. 3 cestného zákona sú takéto miestne komunikácie vo vlastníctve obce.

27/ Dosiaľ z vykonaného dokazovania nie je zrejmé, kedy došlo k tzv. vyasfaltovaniu cesty na spornej parcele - o výmere 240 m², ak i z ohliadky je zrejmé, že uvedená parcela v celom rozsahu nezodpovedá vyasfaltovanej ceste, ktorá by mala tvoriť prístupovú cestu k nehnuteľnostiam žalobcov a žalovanej 2/. Nie je zrejmé, kedy bola uvedená vyasfaltovaná cesta vybudovaná, ani to, či bola vybudovaná žalovaným 1/, teda obcou, a touto je bola aj udržiavaná.

28/ Podľa cestného zákona tvoria cestnú sieť diaľnice, cesty prvej, druhej a tretej triedy, miestne a účelové komunikácie. Pozemnú komunikáciu tvorí cestné teleso a ich súčasťou. Cestné teleso je ohraničené vonkajšími hranami priekop, rigolov, násypov a zárezov svahov, zárubných a obkladových múrov, petov oporných múrov, a pri miestnych komunikáciách pol metra so zvýšenými obrubami chodníkov, alebo zelených pásov. Obce zabezpečujú plánovanie, prípravu a výstavbu miestnych komunikácií a ciest vo vlastníctve obcí, kedy navrhovanie pozemných komunikácií sa vykonáva podľa platných slovenských technických noriem, či technických predpisov. Žalobcovia však dosiaľ nepreukázali, že sporná parcela, resp. na nej vyasfaltovaná cesta je cestným telesom v zmysle platných technických noriem, nedoložili príp. odborné vyjadrenie, či iný dôkaz o tom, že vyasfaltovaná cesta vyššie uvedené kritériá spĺňa. Pozemná komunikácia je teda charakterizovaná ako teleso, teda má hmotný v prírode rozlíšiteľný charakter. Za komunikáciu v zmysle tohto ustanovenia (§ 1 ods. 3 cestného zákona) teda nie je možné považovať takú úpravu pozemku, z ktorej je iba zrejmé, že pozemok je používaný na komunikačné účely napr. len tým, že je vyasfaltovaný. Pozemná komunikácia podľa citovaného ustanovenia musí mať určitú technickú kvalitu na to, aby bola považovaná za pozemnú komunikáciu. Preukázanie uvedených skutočností, ako aj samotného doterajšieho využívania tejto prístupovej cesty ako všeobecne prístupnej a užívaného ulice, je na ťarchu žalobcov.

29/ Ak žalobcovia tvrdia v odvolaní, že sporná parcela prešla Protokolom o prevode vlastníctva nehnuteľného majetku obcí zo dňa 06. 09. 1994 na Obec Číž, nikto nespochyboval, že uvedená sporná parcela bola pred jej prevodom vo vlastníctve obce. Z uvedeného protokolu však nevyplýva, že by sporná parcela mala charakter miestnej komunikácie.

30/ Zo žiadneho z dôkazov predložených v konaní dosiaľ nevyplývalo, že by predmet prevodu bol zaradený do siete miestnych komunikácií, resp. že by k jeho vybudovaniu došlo v súlade s územno-plánovacou dokumentáciou. Dosiaľ bolo preukázané, že v súvislosti s individuálnou bytovou výstavbou územno-plánovacia dokumentácia zahŕňala miestnu komunikáciu, ktorá bola aj skutočne vybudovaná a je zapísaná na Liste vlastníctva č. XXX pre Obec a kat. územie Číž ako parcela registra "C" č. XX, pričom sporná parcela nie je jej súčasťou, resp. toto tvrdenie žalobcov tiež nebolo zo strany súdu posudzované a vyhodnotené. Skutočnosť, že časť pozemku obce je vyasfaltovaná sama o sebe nepreukazuje, že ide o miestnu komunikáciu. Zároveň súd nevyhodnotil jednotlivé dôkazy a to výsluchy svedkov v konaní, ale ani dôkaz predložený žalovaným 1/, a to kópiu pozemkovej mapy a IBV plán, z ktorých nie je zrejmé, že by sporná parcela tvorila súčasť miestnej komunikácie.

31/ Plánovanie, prípravu a výstavbu ciest vo vlastníctve obcí a miestnych komunikácií zabezpečujú obce (§ 2 ods. 3 Cestného zákona). Na začatie stavby diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie a na ich zmeny je potrebné stavebné povolenie, ktoré vydáva špeciálny stavebný úrad podľa osobitných predpisov (§ 120 zák. č. 50/1976 Zb.). Pri vydávaní stavebného povolenia treba zabezpečiť ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu, lesného fondu, nerastného bohatstva, životného prostredia, ako aj ochranu ostatných všeobecných záujmov, pokiaľ budú stavbou dotknuté. Ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa cestného zákona všeobecné predpisy o správnom konaní. Z citovaných zákonných ustanovení cestného zákona vyplýva, že všetky naznačené otázky plánovania výstavby a užívania miestnych komunikácií nie sú inštitútom súkromného práva, ale ide o verejnoprávne oprávnenie, ktoré nemožno zakladať, meniť alebo rušiť, na základe jednostranných alebo dvojstranných úkonov subjektov práva.

32/ Iná je však otázka okolností vo vzťahu k prístupu peši aj motorovým vozidlom k nehnuteľnostiam žalobcom 1/ - 3/, ktorá prístupová cesta však nemôže byť potom ako dlhodobo slúžila tomuto účelu prevedená výlučne do vlastníctva žalovanej 2/, ktorým postupom sa nesleduje záujem obyvateľov obce. Súkromné práva žalovanej 2/ a zároveň i žalobcov 1/ - 3/ by mali byť obmedzené verejnoprávnym inštitútom všeobecného užívania tejto prístupovej cesty. Bolo preto práve úlohou obce pri prevode tohto majetku zohľadniť záujmy obyvateľov obce rovnakým spôsobom vo vzťahu k žalovanej 2/ ako aj k žalobcom.

33/ Úlohou okresného súdu bude, v prípade, ak dospeje k tomu, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na podanej žalobe, posúdiť, či žalobcovia uniesli dôkazné bremeno vo vzťahu k charakteru spornej parcely ako miestnej komunikácie (v zmysle ustanovení cestného zákona, ako aj zákona o majetku obcí) alebo ako prístupovej cesty, vyhodnotí dôkazy vykonané súdom prvej inštancie každý jednotlivito, ako i o vzájomnej súvislosti a zároveň sa vysporiadal s námietkami strán sporu uvádzanými v odvolaní, ktoré neboli v odôvodnení napadnutého rozhodnutia posúdené a to napriek tomu, že sa vzťahovali k základným otázkam vo vzťahu k meritu veci, a až na základe uvedeného vyhodnotí, či kúpna zmluva je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, neplatná. "

34/ Po vrátení spisu z krajského súdu na ďalšie konanie uznesením zo dňa 11. 07. 2019 č. 12C/333/2015-360 súd pripustil, aby do konania na strane žalobcov namiesto žalobu 3/ I. O. vstúpili ako žalobkyňa N. O. (ako žalobkyňa 3/) a C.. R. I. O. (ako žalobkyňa 4/), keďže došlo k prevodu vlastníctva rodinného domu č. XXX darovaním

35/ Ďalším uznesením zo dňa 21. 08. 2019 č. 12C/333/2015-378 súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalobcovia žiadajú určiť, že žalovaný 1/ je výlučným vlastníkom nehnuteľností, nachádzajúcich sa v Obci Číž, kat. územie Číž, zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako C KN parcela č. XX/X o výmere 240 m² - ostatná plocha a žalovaný 1/ je povinný vrátiť žalovanému 2/ prijatú kúpnu cenu 168,- eur. V podaní uviedol, že má naliehavý právny záujem na požadovanom určení a to z dôvodu, že predajom predmetnej parcely došlo k trvalej a nezvratnej zmene v tom, že táto parcela nadobudla súkromnoprávny charakter a naproti tomu stojí verejnoprávnym charakter vlastníctva obce, ktorého obsahovou zložkou je aj to, že uvedená parcela bola verejne prístupná a bola na nej aj zriadená všeobecne prospešná stavba cestného telesa. Žalovaná 2/ znepriístupnila vybudovaním múru a brány jediný prístup k nehnuteľnostiam žalobcov. Naliehavý právny záujem je teda daný tým, že pokiaľ by mal vlastnícke právo k predmetnej parcele žalovaný 1/, naďalej by mohli cez predmetnú parcelu tak ako ktokoľvek slobodne prechádzať. To, či je teleso cesty miestnou účelovou komunikáciou, možno vyvodiť z ohliadky a aj laickým pohľadom je zrejmé, že tvorí jeden celok so stavbou na parcele č. 33. Napriek tomu navrhuje aj vykonať v tomto smere znalecké dokazovanie.

36/ Žalovaný 1/ sa k zmenenej žalobe vyjadril tak, že naďalej nesúhlasí so žalobou v podstate z dôvodom, na ktoré poukazoval v priebehu sporu a tvrdiac, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem ani na určení, že obec je vlastníkom spornej parcely. V zásade nie je možné nikoho spravodlivo nútiť, aby do svojho vlastníctva nadobudol akúkoľvek vec a teda nie je možné zo strany žalobcov preukázať naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva v prospech obce. Predmetná nehnuteľnosť nie je miestnou komunikáciou a aj v prípade vyhovenia zmenenej žalobe by žalobcovia nenadobudli stav právnej istoty v tom, že by obec umožnila prístup k ich rodinnému domu a stav právnej neistoty by sa tým nezmenil. Záujem žalobcov na prístupe k stavbám v ich vlastníctve je nesporne možné vyriešiť iným právnym spôsobom. Ak totiž sporná nehnuteľnosť netvorí súčasť miestnej komunikácie, obci ako prípadnému vlastníkovi spornej nehnuteľnosti žiaden všeobecne záväzný právny predpis neukladá povinnosť umožniť žalobcom prístup k ich domom. Naliehavý záujem žalobcu 1/ nie je daný, keďže pre prístup k svojmu rodinnému domu spornú nehnuteľnosť nepotrebuje.

37/ Žalovaná 2/ sa k zmenenej žalobe vyjadrila tak, že vznáša námietku premlčania, lebo 3 ročná premlčacia doba začala plynúť 08. 07. 2015 (dňa 27. 07. 2015 bola podaná žaloba o neplatnosť kúpnej zmluvy) a táto trojročná premlčacia doba uplynula 08. 07. 2018. Pokiaľ teda žalobcovia uplatnili iné právo až dňa 20. 06. 2019, ide o uplatnenie premlčaného práva. Je toho názoru, že ustanovenie § 100 ods. 2 Obč. zák. pokiaľ ide o výnimku z premlčania majetkových práv nie je možné na tento prípad aplikovať, keďže vlastníckeho práva sa nedomáhajú žalobcovia vo svoj prospech, alebo v prospech žalovaného 1/, ktorý však na základe doterajšieho dokazovania o takéto určení vlastníckeho práva záujem nemá. Má za to, že žalobcom sa nepodarilo preukázať naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva

v prospech žalovaného 1/. Preto navrhol žalobu zamietnuť s tým, že v ostatnom trvá na doterajších vyjadreniach.

38/ Na návrh žalobcov bol do konania pribratý Ing. Ladislav Hladovec, znalec z odboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, dopravné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností. Znalec vypracoval dňa 16. 06. 2020 znalecký posudok č. 172/2020. V posudku na zadanú otázku, či teleso cestnej komunikácie nachádzajúcej sa v obci Číž na parcele C KN XX/X, zapísanej na LV XXXX kat. územia Číž z technického hľadiska možno považovať za miestnu komunikáciu v zmysle platných technických noriem a právnych predpisov odpovedal, že túto možno považovať za miestnu komunikáciu v zmysle platných technických noriem a právnych predpisov. Na otázku, či predmetné teleso cestnej komunikácie tvorí jednotný stavebný celok s komunikáciou v obci Číž na parcele C KN XX zapísanej na LV XXX kat. Ú. Č.Í. alebo sa jedná o samostatnú stavbu odpovedal, že podľa jeho zváženia tvorí jednotný celok. Podľa posudku znalec vykonal miestnu ohliadku a zistil, že na parcele č. 17/3 bola pred vyše 20 rokmi vybudovaná asfaltová komunikácia. Podľa jeho zistení pokládka vykonala firma Inžinierske stavby Košice a vtedajší vedúci obaľovne mu potvrdil, že predmetnú komunikáciu vybuďovali spolu s ostatnou komunikáciou na parcele č. 33. Oni ako firma nemali priamy zmluvný vzťah s obcou, ale s inou firmou. Keďže predmetná komunikácia bola vybudovaná spolu s komunikáciou nachádzajúcou sa na parcele č. 33 a parametrami je totožná s komunikáciou, nachádzajúcou sa na parcele č. 33 (priame pokračovanie predmetnej komunikácie smerom na juhovýchod), prehlasuje, že predmetná komunikácia tvorí jeden celok s komunikáciou na parcele č. 33, ktorá má rovnaké parametre - v priamej je šírka 3,20 m (asfaltová vozovka), obojstranne osadené obrubníky.

39/ S podaným znaleckým posudkom žalovaný 1/ nesúhlasil, pretože znalec hodnotil skutkové okolnosti a k svojim záverom dospel na základe vlastnej ohliadky a skutkového dokazovania, čo nie je v súlade s ust. § 207 ods. 1 C. s. p., pretože v posudku sa neposudzujú skutočnosti, na ktoré treba vedecké poznatky. Na druhej strane sa znalec vyjadruje k právnomu posúdeniu veci a postupu obce pri predaji nehnuteľnosti. Ak znalec hodnotí cestnú komunikáciu ako miestnu komunikáciu, tak s týmto záverom nesúhlasí s poukazom na body 46, 48 a 49 uznesenia odvolacieho súdu. Znalec odborne neposúdil, či na výstavbu spornej nehnuteľnosti bolo vydané stavebné povolenie ani či sporná nehnuteľnosť je zaradená do siete miestnych komunikácií a ani na to, aký charakter má časť spornej nehnuteľnosti, na ktorej sa nenachádza vyasfaltovaná cesta. Naďalej tvrdí, že za súčasného stavu neexistuje záujem na určení vlastníckeho práva v prospech obce, obec ani netrvá na neplatnosti zmluvy o prevode nehnuteľností a žalobcovia sa domáhajú určenia takej skutkovej okolnosti, z ktorej by im v žiadnom prípade nevyplyvalo žiadne právo. Určovacou žalobou v zmysle petitu žaloby sa neosvedčí existencia akéhokoľvek hmotnoprávneho nároku žalobcov.

40/ Žalovaná 2/ uviedla, že naďalej rozporuje aj charakter spornej nehnuteľnosti ako miestnej komunikácie. Znalec v podstate len skonštatoval už známe skutočnosti o tom, že časť predmetnej parcely slúžila tomuto účelu ale ani znalecký posudkom sa nepreukázalo, že by sporná parcela bola zaradená do siete miestnych komunikácií a nebol preukázaný ani zákonný znak vyžadovaný v ustanovení § 4 ods. 2 cestného zákona.

41/ Žalobcovia uviedli, že sú toho názoru, že vykonaným znaleckým dokazovaním bolo preukázané ich tvrdenie o využití stavby ako miestnej účelovej komunikácie. Samotný fakt, že žalovaný 1/ ju nevedie ako miestnu účelovú komunikáciu, je preto irelevantný. Predaj predmetnej parcely bol nepochybne v spore s verejným záujmom a dobrými mravmi. Žalovaný 1/ ako subjekt verejnej správy, ktorý je povinný rovnakým spôsobom zaobchádzať s právami všetkých subjektov, o ktorých právach priamo či nepriamo rozhoduje, žiadnym spôsobom nezohľadnil nielen verejný záujem, ale aj záujem žalobcov na zachovanie jediného prístupu k ich nehnuteľnostiam.

42/ Na pojednávaní dňa 23. 06. 2021 sa strany pridržovali doterajších písomných podaní a ústnych vyjadrení. Zástupca žalobcov žiadal žalobe vyhovieť, lebo v konaní bolo preukázané využitie stavby na parcele č. XX/X ako miestnej komunikácie, žalovaný 1/ pri predaji zohľadnil len záujem žalovanej 2/ a nie aj žalobcov a je daný aj naliehavý právny záujem na tomto určení vlastníctva, keď parcela stratila verejnoprávny charakter a ide o jedinú prístupovú cestu k nehnuteľnosti žalobkyň 3/ a 4/. Žalovaný 1/ (prítomný starosta obce) uviedol, že ho mrzí, že došlo k takémuto narušeniu medziľudských vzťahov v obci. Zástupca žalovanej 2/ poukázal na ním vznesenú námietku premlčania a tiež, že nebolo preukázané zaradenie do siete miestnych komunikácií a žalobcovia nepreukázali naliehavý právny

záujem, keď rodinný dom neobývajú, prístupové cesty sú aj z iných smerov a zmenou vlastníctva sa nič nezmení.

43/ Žalovaná 2/ na pojednávaní uviedla, že bránu necháva otvorenú, zatvára ju len na noc a teda žalobcovia prístup obmedzený nemajú, Takto to chce nechať aj do budúcnosti.

44/ Súd doplnil dokazovanie oboznámením listu vlastníctva č. 198 kat. územia Číž zo dňa 21. 05. 2019, znaleckého posudku č. 172/2020 vypracovaného znalcom Ing. Ladislavom Hladovcom a vec posúdil takto:

45/ Súd musel v prvom rade skúmať, či je vo veci daný naliehavý právny záujem. Žalobcovia tento naliehavý právny záujem preukazujú tým, že ide o jedinú vyasfaltovanú prístupovú cestu k domu žalobcov 3/ a 4/ a tiež k parcele č. 13/2, ktorá je vo vlastníctve žalobcu 1/ a jeho manželky, ktorú dlhé roky (kým bola vo vlastníctve žalovaného 1/) využívali.

46/ Naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcov podstatným spôsobom užitočný. Naopak, naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva. V prípadoch zápisu v katastri nehnuteľností je naliehavý právny záujem daný tým, že rozhodnutie je podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností.

47/ Predmetná parcela č. 17/3 je v evidencii nehnuteľností vedená ako ostatné plochy. Pre prípad vyhovenia žalobe by bol ako vlastník zapísaný žalovaný 1/.

48/ Na návrh žalobcov bol vypracovaný znalecký posudok, kde znalec odpovedal na otázky, ako ich žiadali uložiť žalobcovia. Z tohto znaleckého posudku vyplýva, že cestnú komunikáciu na parcele č. 17/3 možno považovať za miestnu komunikáciu v zmysle platných technických noriem a právnych predpisov a podľa jeho zhodnotenia tvorí jednotný celok s komunikáciou na parcele č. 33 (viď bližšie ods. 34).

49/ Podľa § 4b zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov miestnymi komunikáciami sú všeobecne prístupné a užívané ulice, parkoviská vo vlastníctve obcí a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete miestnych komunikácií a podľa § 3d ods. 3 tohto zákona sú miestne komunikácie vo vlastníctve obcí.

50/ Nie je sporné, že predmetná parcela nie je celá vyasfaltovaná, ale len jej časť a tiež nie je sporné ani to, že nie je zaradená do siete miestnych komunikácií. Ak by aj spĺňala tento charakter, ako to uvádza znalec, vychádzajúc z toho, že asfaltová komunikácia má dĺžku 27,20 m a šírku 3,20 m (teda výmera je 87,04 m²), bola vybudovaná pre vyše 20 rokov a že sa dá zaradiť do siete miestnych komunikácií so zaradením podľa funkčnej triedy C2, C3 pod písmenovým označením MO príp. MOU a že bola vybudovaná spolu s komunikáciou na parcele č. XX a parametrami je totožná s touto (priame pokračovanie), preto podľa jeho zhodnotenia tvorí jeden celok s komunikáciou na parcele č. 33, je potrebné, aby bola aj zaradená do siete miestnych komunikácií. Samotná skutočnosť, že prípadne spĺňa tento charakter, resp. že v minulosti sa takto využívala, nepostačuje na to, aby ju bolo možné parcelu č. XX/X považovať za miestnu komunikáciu. Je nepochybné či už z ohľadky alebo predložených fotokópií resp. znaleckého posudku, že nie celá parcela XX/X o celkovej výmere 240 m² je vyasfaltovaná, ale po oboch stranách je časť pozemku ponechaná na zeleň, teda ani by nebolo možné konštatovať, že predmetná parcela je miestna komunikácia (nanajvýš by sa to mohlo týkať časti tejto parcely, teda výmery 87,04 m² z celkovej výmery 240 m²). Nebolo preukázané ani to, že by vyasfaltovanie dala vykonať obec, prípadne že by po jej vybudovaní obec vykonávala na nej nejaké opravy. Ako poukázal krajský súd v zrušujúcom uznesení, zo žiadneho z dôkazov predložených v konaní dosiaľ nevyplývalo, že by predmet prevodu bol zaradený do siete miestnych komunikácií resp. že by k jeho vybudovaniu došlo v súlade s územno-plánovacou dokumentáciou, a ani z kópie z pozemkovej mapy a IBV plánu nie je zrejmé, že by sporná parcela tvorila súčasť miestnej komunikácie. Ani v ďalšom konaní pred okresným súdom toto preukázané nebolo, teda žalobcovia v tomto smere neunesli dôkazné bremeno. Až v prípade, že by u parcely č. XX/X išlo o miestnu komunikáciu v zmysle uvedeného ustanovenia § 4b zákona o pozemných komunikáciách, by žalobcovia mohli mať naliehavý právny záujem na určení, že žalovaný 1/ je vlastníkom takejto nehnuteľnosti.

51/ Súd nedospel k tomu záveru, že tento určovací rozsudok by bol pre žalobcov podstatným spôsobom užitočný, pretože vyhovie žaloby by automaticky neznamenal, že by mohli využívať nehnuteľnosti vo vlastníctve obce, keďže toto by bolo len v prípade, že by išlo o miestnu komunikáciu a vyasfaltovaná cesta doteraz do siete miestnych komunikácií zaradená nebola. Vyhovujúcim určovacím rozsudkom by sa preto neodstránila neistota, teda či môžu žalobcovia predmetnú nehnuteľnosť využívať, keďže naďalej by boli nehnuteľnosti vedené ako ostatná plocha a nie ako miestna komunikácia. Naliehavý právny záujem žalobcov by preto bol daný len v prípade, že by išlo o miestnu komunikáciu. V súčasnosti takto vedená nie je a nie je ani preukázané, či by boli splnené podmienky na "zlegalizovanie" tejto stavby resp. kto túto postavil. Žalovanej 2/ bol predaný len pozemok bez stavby (asfaltovej cesty). Podaná žaloba nie je vhodným, účinným a správne zvoleným procesným nástrojom ochrany práv žalobcov, lebo sa ňou nemôže dosiahnuť odstránenie spornosti práva.

52/ Keď podľa § 137 písm. c/ C. s. p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem a žalobcovia naliehavý právny záujem nepreukázali, súd žalobu podľa tohto ustanovenia C. s. p. zamietol.

53/ Žaloba bola zamietnutá pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu, preto sa súd už ďalšími námietkami žalovaných (vrátane námietky premlčania) nezaoberal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota písomne, a to v listinnej podobe v 3 vyhotoveniach alebo v elektronickej podobe. Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané) uviesť spisovú značku tohto konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 C. s. p.) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 C. s. p., ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.